

SİRKÜLER 2019 – 49

ABD'nin Türkiye'yi Genelleştirilmiş Tercihler Sisteminden çıkarma kararıyla ilgili olarak hazırladığımız çalışma bilgilerinize sunulmuştur.

Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi – GTS (Generalized System of Preferences – GSP) Nedir?

GTS, gelişmekte olan ülkelerin sanayi malları ihracatlarını arttırabilmeleri amacıyla, gelişmiş ülkelerin bu ülkelerden yaptıkları ithalatta gümrük vergilerine belirli bir taviz marjı tanımalarını sağlayan bir sistemdir. Bu sistemde, gümrük birlikleri ya da serbest ticaret anlaşmalarında olduğu gibi “karşılıklılık” ilkesi değil “tek taraflı” taviz söz konusudur. Yani gelişmiş ülkeler, gelişmekte olan ülkelere ithal ettikleri bazı malların gümrük vergilerini tek taraflı olarak sıfırlamakta ya da indirmektedirler.

GTS'nin Amacı Nedir?

Yararlanıcı Gelişmekte Olan Ülkeler açısından;

- İhracat gelirlerini arttırmak,
- Sanayileşmelerini teşvik etmek,
- Ekonomik büyümelerini hızlandırmaktır.

Uygulayan Gelişmiş Ülke Açısından;

- Üretici/tüketicilerinin ihtiyaç duydukları ürünleri daha düşük maliyetlerle temin etmelerini sağlamaktır.

Hangi Ülkeler GTS Kapsamında Türkiye'ye Tavizli Gümrük Vergisi Uygulamaktadır?

- Rusya
- Japonya
- Belarus
- Ukrayna
- Kazakistan
- Amerika
- Avustralya
- Kanada
- Yeni Zelanda

Türkiye 1975 yılından itibaren ABD'nin GTS uygulamasından yararlanmaktadır.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. **BOR GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ HİZMETLERİ AŞ'ye**, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Sorularınız olması halinde [Cemal Ergül](mailto:Cemal.Ergul@borusan.com) veya bgiletisim@borusan.com adresine mail gönderebilir ya da (216) 571 50 57 numaralı telefondan bize ulaşabilirsiniz.

Türkiye Hangi Ülkelere GTS Kapsamında Tavizli Gümrük Vergisi Uygulamaktadır?

Türkiye'nin GTS kapsamında tavizli gümrük vergisi uyguladığı ülkeler ekli tablodadır. Karşılığında hariç sektör notu belirtilen ülkelere ilgili sektörler için (tekstil, ayakkabı vs.) tavizli vergi uygulanmamaktadır.

GTS Sistemi Tüm Ülkeler Tarafından Aynı Şekilde mi Uygulanır?

Bu sistemin uygulaması hem taviz kapsamındaki ürünler, hem de taviz tanınan ülkeler açısından farklılıklar göstermektedir. Örneğin; Hindistan AB açısından GTS kapsamında olmasına rağmen Türkiye açısından GTS kapsamında değildir.

GTS Kapsamında Tüm Ürünlere Tavizli Gümrük Vergisi Uygulanır mı?

GTS kapsamında esas olarak sanayi mallarına tavizli gümrük vergisi uygulanmaktadır. Bunun yanında, GTS kapsamında yer alan bazı ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin artması veya belirli sektörlerde ileri düzeyde uzmanlaşmaları durumuna göre sistem dışına çıkarılabilirler. Örneğin; Kamboçya Türkiye açısından GTS kapsamında olmasına rağmen, Kamboçya'dan ithal edilen ayakkabılara tavizli gümrük vergisi uygulanmamaktadır.

ABD'nin Türkiye GTS Uygulamasında Son Durum Nedir?

ABD'nin GTS programı her yıl gözden geçirilmektedir. Gözden geçirme çalışmaları sırasında GTS'den yararlanan ülke ve ürünlerin ABD piyasasındaki rekabet durumları değerlendirilir.

Ağustos 2018'de ABD Ticaret Temsilciliği tarafından Türkiye'nin, ABD tarafından uygulanan GTS'den yararlanmaya devam edip edemeyeceği konusunun gözden geçirildiği belirtilmişti. Ağustos ayından bu yana devam eden gözden geçirme süreci sonrasında ise Türkiye'nin GTS sisteminden çıkarılmasının planlandığı bildirildi.

Türkiye'de kişi başına düşen milli gelir, azalan yoksulluk oranı, hem ticaret ortağı hem de sektör anlamında ihracatta çeşitlilik, Türkiye'nin ekonomik kalkınmadaki yüksek seviyesinin kanıtları olarak gösterilmektedir.

GTS'den çıkarılma kararı Amerikan Kongresine ve Türkiye'ye resmi olarak bildirilmesinden 60 gün sonra yürürlüğe girecektir.

Türkiye ABD'nin GTS Uygulamasından Çıktığında Ne olacak?

Bu durumda Türkiye ABD açısından üçüncü ülke durumuna düşecek ve tavizli gümrük vergilerinden yararlanamayacaktır. ABD'deki firmalar Türkiye'den yapacakları ithalatlarda gümrük vergisi ödeyecekleri için maliyetleri artacak ve ülkemiz ihracatçılarının özellikle diğer GTS ülkeleri karşısındaki rekabet avantajları azalacaktır.

Saygılarımızla

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. **BOR GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ HİZMETLERİ AŞ'ye**, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Sorularınız olması halinde [Cemal Ergül](mailto:Cemal.Ergul@borusan.com) veya bgiletisim@borusan.com adresine mail gönderebilir ya da (216) 571 50 57 numaralı telefondan bize ulaşabilirsiniz.